

Asia: OM 6/41/2016

Summaaristen riita-asioiden keskittäminen

1. Yleistä

Kannatatteko yleisellä tasolla mietinnössä ehdotettuja muutoksia?

Käräjäoikeus vastustaa ehdotettua summaaristen asioiden keskittämistä.

Toimiva ratkaisu olisi ollut, että summaarisia asioita olisi käsitelty kaikissa käräjäoikeusverkostouudistuksen jälkeen muodostettaviksi ehdotetuissa 20 käräjäoikeudessa.

2. Summaaristen riita-asioiden keskittäminen

Tuetteko summaaristen riita-asioiden keskittämistä koskevaa ehdotusta?

Käräjäoikeus vastustaa ehdotettua summaaristen asioiden keskittämistä. Mietinnössä ei ole esitetty kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta tai muutenkaan kestäviä perusteita käsittelyn keskittämiseksi tiettyihin käräjäoikeuksiin. Käräjäoikeuksien rakenneuudistuksen myötä käräjäoikeuksien koko joka

tapauksessa kasvaa ja summaaristen asioiden käsittely tulee asioiden vaatiman erikoisammattitaidon johdosta jokaisessa käräjäoikeudessa järjestettäväksi omana erikoistumis-/vastuualueenaan. Asioiden käsittelyn järjestäminen käräjäoikeudessa omaksi vastuualueekseen lisää käsittelyn ammattitaitoa ja

tehokkuutta.

Satakunnan käräjäoikeuden osalta on esitetty, että summaaristen asioiden käsittely keskitettäisiin maakuntajaon mukaisesti Pirkanmaan käräjäoikeuteen. Summaarisia asioita ei tule siirtää pois Satakunnan käräjäoikeudesta. Satakunnan käräjäoikeudessa käsitellään noin 14.000-15.000 summaarista asiaa vuosittain. Käsittely on ammattitaitoista, tehokasta ja tuloksellista. Summaarisia riita-asioita käsittelevien käräjäoikeuksien määrän vähentäminen ei toisi käsittelyyn lisää tehokkuutta eikä kustannussäästöjä, vaan aiheuttaisi lisää kustannuksia mm. toimitilakustannuksina sekä henkilökunnan uudelleen koulutusta, koska summaarisiin asioihin erikoistunut henkilökunta ei

todennäköisesti tule siirtymään toiselle paikkakunnalle työhön. Keskittämisestä aiheutuisi näin ollen huomattavia lisäkustannuksia sekä henkilöstölle merkittävää ja tarpeetonta haittaa.

3. Sähköinen asiointi

Tuetteko ehdotusta sähköisen asioinnin lisäämiseksi?

Ehdotus on kannatettava.

Summaaristen asioiden sähköinen käsittely käräjäoikeudessa on ollut jo pitkään arkipäivää ja sähköistä käsittelyjärjestelmää on kehitetty jatkuvasti tehokkaammaksi. Tätä kehitystä tulee jatkaa ja edistää.

4. Sähköinen tiedoksianto

Puollatteko ehdotusta muuttaa sähköistä tiedoksiantoa koskevia säännöksiä mietinnössä esitetyllä tavalla?

Ehdotus on kannatettava.

Henkilöstövaikutusten osalta käräjäoikeus kiinnittää huomiota siihen, että mietinnössä on tiedoksiantojen osalta lausuttu mahdollisuudesta siirtää myös haastemiehiä summaarisia asioita käsitteleviin käräjäoikeuksiin. Tämä heikentäisi kenttätyötä suorittavaa tiedoksiantoresurssia. Käräjäoikeuksien

asiankäsittelyn muuttaminen kokonaan sähköiseen muotoon AIPA-järjestelmän avulla on tulossa viimeistään vuonna 2019. AIPAn myötä tiedoksiannettavat asiakirjat on helppo siirtää vastaajan kotipaikan käräjäoikeuteen sähköisesti. Tiedoksiantojen onnistuminen on käräjäoikeuden toiminnan kannalta ensi arvoisen tärkeää. Erityisesti tämä koskee rikosasioita, joiden tiedoksiantotehtäviä varten käräjäoikeudessa on oltava riittävä määrä haastemiehiä.

5. Muuta

Muita huomioita?

Etätyö

Mietinnössä ei ole lainkaan käsitelty sitä, onko kansliahenkilöstöllä mahdollisuus tehdä etätyötä ainakin riittävän pitkän siirtymäkauden ajan, kun summaaristen asioiden käsittely keskitetään kauas henkilön nykyisestä käräjäoikeudesta. Mahdollisuus etätyön tekemiseen on ensiarvoisen tärkeää, jotta

voitaisiin vähentää kansliahenkilöstölle keskittämisestä aiheutuvaa haittaa.

Toimivallan siirtyminen (ehdotettu uusi OK 10 luku 20 § 2)

Esityksen mukaan vastaaja hyväksyy oikeuspaikan, jos hän ei tee väitettä käräjäoikeuden puuttuvasta toimivallasta käyttäessään asiassa ensi kerran puhevaltaa. Summaarisissa asioissa vastauksia antavilta maallikoilta ei voida edellyttää, että he osaisivat ottaa oikeuspaikkakysymykseen kantaa riitauttaessaan kantajan vaatimukset. Laiminlyönnistä voi seurata hyvinkin pitkä kärjämatka. Jotta kansalaisten oikeusturva ei vaarantuisi, tulisi asia sen riitautuessa siirtää toimivaltaiseen käräjäoikeuteen aina paitsi tilanteissa, joissa asianosaiset nimenomaan suostuvat siihen, että asiaa ei siirretä.

Mikäli asia tulee siirrettäväksi siihen käräjäoikeuteen, joka on toimivaltainen riita-asian oikeuspaikkaa koskevien säännösten mukaan, tulee siellä olla riittävät tuomari-, kansliahenkilökunta- ja haastemiesresurssit näiden asioiden käsittelemistä varten.

Loisko Mari
Satakunnan käräjäoikeus